

Muusikamuuseumi ühing.

Juhatast AUG. PULST

Torist.
g.
tmest.
Setul
ndrast.
tmest
läätna
ens ja
ed
avõtul.
imine.
lõikab
e löss.
—

1. H
2. P
3. P
4. I
5. V
6. I
7. E
8. T
9. J
10. N
11. P
12. a
b)

Kuulus torupillimees **Rauna Jaan**,
Mustjalast ja parmupilli, vilepilli, roopilli,
sikusarve ja eestikandli mängija
Peeter Piilberg, Jõeleftmest.

V. ringreis
4. sept. kuni 18. okt. 1934. a.

Hind 5 senti.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Juhatab AUG. PULST

I.

1. **Kahe viiuli koosmäng** — Lepiku Mihkel ja
Männi Mart Torist.
2. **Parmupill, roopill ja vilepill** — Peeter Piilberg,
Jõelettmest.
3. **Rahvalaule** — Jäätma Mari Audrust, Anne Vabarn Setust
ja Aleksander Jürgens, U.-Vändrast.
4. **Lindude laule** — Aleks. Jürgens.
5. **Mardilaule** — Jäätma Mari.
6. **Lindude laule** — Aleksander Jürgens.
7. **Eesti kannel ja sikusarv** — Peeter Piilberg,
Jõelettmest
8. **Torupill** — Rauna Jaan, Mustjalast.

II.

9. **Jõululaule ja -mänge**
  10. **Näärimänge ja -kombeid**
- } Peeter Piilberg, Jäätma
Mari, Aleks. Jürgens ja
noored tegelased

III.

11. **Pulmakombeid ja -nalje** — kõikide tegelaste osavõtul.
12. a) **Ringmänge** — Nukumäng, Nõelamäng, Tütrekosimine.
b) **Rahvatantse** — Kükitamistants, Ristitants, Juut lõikab
sindleid, Kihnutants, Karutants, Vananaiste lõss,
Setutants, Mustlasepolka ja Tagarehealune —
kõikide tegelaste osavõtul.

Noortest esinevad — Eufrosine Truu Tallinnast ja Juhannes Itnurm Raplast.

KÜLASTAGE MUUSIKAMUUSEUMI!

Teatage vanu rahvalaulikuid, -pillimehi ja pille aadressil:
MUUSIKAMUUSEUM, TALLINN.

Juhatus.

Muusikamuuseumi ühing.

Kuulus kõrvatsenaine
Jätma Mari

V. ringreis
4. sept. kuni 18. okt. 1934. a.

Hind 5 senti.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

EESKAVA:

Juhatab AUG. PULST

I.

1. **Kahe viiuli koosmäng** — Lepiku Mihkel ja
Männi Mart Torist.
2. **Parmupill, roopill ja vilepill** — Peeter Piilberg,
Jõeletmest.
3. **Rahvalaule** — Jäätma Mari Audrust, Anne Vabarn Setust
ja Aleksander Jürgens, U.-Vändrast.
4. **Lindude laule** — Aleks. Jürgens.
5. **Mardilaule** — Jäätma Mari.
6. **Lindude laule** — Aleksander Jürgens.
7. **Eesti kannel ja sikusarv** — Peeter Piilberg,
Jõeletmest
8. **Torupill** — Rauna Jaan, Mustjalast.

II.

9. **Jõululaule ja -mänge**
  10. **Näärिमänge ja -kombeid**
- } Peeter Piilberg, Jäätma
Mari, Aleks. Jürgens ja
noored tegelased

III.

11. **Pulmakombeid ja -nalje** — kõikide tegelaste osavõtul.
12. a) **Ringmänge** — Nukumäng, Nõelamäng, Tütrekosimine.
b) **Rahvatantse** — Kükitamistants, Ristitants, Juut lõikab
sindleid, Kihnutants, Karutants, Vananaiste lõss,
Setutants, Mustlasepolka ja Tagarehealune —
kõikide tegelaste osavõtul.

Noortest esinevad — Eufrosine Truu Tallinnast ja Juhanes Itnurm Raplast.

KÜLASTAGE MUUSIKAMUUSEUMI!

Teatage vanu rahvalaulikuid, -pillimehi ja pille aadressil:
MUUSIKAMUUSEUM, TALLINN.

Juhatus.

Muusikamuuseumi ühing.

Nääripoiss.

VI. ringreis

10. märtsist kuni 2. aprillini 1935. a.

Hind 5 senti.

Tartu Ülikooli Raamatukogu

ARHIIVKOGU

I.

Rahvalaule ja pillimuusikat.

1. **Kahe viiuli koosmäng** — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist.
2. **Roopill ja vilepill** — Karja Peeter, Eesti-Ingerist.
3. **Rahvalaule** — Jäätma Mari, Audrust ja Anne Vabarn, Setust.
4. **Lindudelaule** — Jäätma Mari ja Anne Vabarn.
5. **Karjapasun ja luik** — Karja Peeter.
6. **Torupill** — Torupilli Jaan, Mustjalast.

II.

7. **Jõul** — laule, kombeid, nalje, mäng. **Jõuluorik. Rehepapp.**

- A. Tiritamm. Pöialöömine. Tedrelaskmine. Rebasepüüdmine.
- B. Laevamäng. Lambamäng. Kaelkook. Kiisanoot. Mõistatusi. Kivinaaber. Kingsepp.

8. **Näär** — **Kombeid, nalje, mäng.**

- Õnneviskamine. Kingsepp. Niidiajamine. Sepalkäimine. Passinäitamine. Hunt ja kana.
Nääripoiss. Näärinäkid — kurg, sokk, hobune.

III.

9. **Pulm** — **kombeid, nalje, ringmänge, tantse. Pulmasari.**

- Kedrajamäng. Nöelamäng. Võõralmaal. Tütreakosimine. Suitsunoot.

Pulmatohter. Vihtlemine.

- Kükütustants. Ristitants. Juut lõikab sindlid. Kihnu-tants. Karutants. Vananaistelöss. Setu-tants. Teotants. Mustlasepolka. Targarehealune.

Noortest esinevad — E. Truu, Tallinnast ja A. Puusaar, Torist.

Külastage Muusikamuuseumi!

Muuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, Müürivahe tän. nr. 12.
Muuseum avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kella 12 — 14.
Pääsetäht muuseumi à 10 senti, õpilasile à 5 senti.

Teatage vanu rahvalaulikuid, pillimehi ja pille aadressil: **Muusikamuuseum, Tallinn.**

Juhatus.

Muusikamuuseumi ühing.

Nääripoiss

VIII ringreis

— 5. kuni 25. märtsini 1936. a. —

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Hind 5 senti.

I

Rahvalaule ja pillimuusikat.

1. Kahe viiuli koosmäng — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist;
2. Roopill ja vilepill — Karja Peeter, Eesti-Ingerist;
3. Rahvalaule — Jäätma Mari, Audrust, ja Liisu Tamp, Jõelettmest;
4. Lindudelaule — Jäätma Mari;
5. Karjapasun ja luik — Karja Peeter;
6. Torupill — Torupilli Jaan, Mustjalast.

II

7. **Jõul** — laule, kombeid, nalje, mäng. Jõuluorik. Rehepapp.
  - A. Jõuluõhtu — Tiritamm. Pöialöömine. Tedrelaskmine. Rebasepüüdmine.
  - B. Teine jõulupüha — Laevamäng. Lambamäng. Kaelkook. Kiisanoot. Kivinaaber. Kingsepp.
8. **Näär** — Kombeid, nalje, mäng. Õnneviskamine. Niidiajamine. Kingsepp. Sepalkäimine. Passinäitamine. Hunt ja kana. Mõistatusi. Näaripoiss. Näarinäkid — kurg, sokk, hobune.

III

9. **Pulm** — kombeid, nalje, ringmänge, tantse. Pulmasari. Kõdrajamäng. Nõelamäng. Võõralmaal. Tütreakosimine. Suitsunoot.

Pulmatohter. Vihtlemine.

Kükitustants. Ristitants. Juut lõikab sindlid. Kihnu-tants. Karutants. Vananaistelõss. Mustlasepolka. Targarehealune. Teotants.

Noortest esinevad — E. Truu, Tallinnast, ja E. Tooming, Virumaalt.

Külastage Muusikamuuseumi! Muuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, Mätrivahe tänaval nr. 12. Muuseum avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kell 12—14. Pääsetäht muuseumi a 10 senti, õpilasile a 5 senti.

Teatage vanu rahvalaulikuid, -pillimehi ja pille aadressil: Muusikamuuseum, Tallinn.

Muusikamuuseumi ühing.

Nääripoiss

IX ringreis

17. septembrist kuni 31. oktoobrini 1936. a.

Hind 5 senti.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

I

Rahvalaule ja pillimuusikat.

Esinevad tunnustatud laulikud ja pillimehed, kelle laulud ja lood Valitsuse toetusel heliplaatidele ülesvõetud.

1. **Kahe viiuli koosmäng** — Männi Mart (Männimets) ja Uueda Jüri (Saal) Torist;
2. **Roopill ja vilepill** — Karja Peeter (Liivandi) Eesti-Ingerist;
3. **Rahvalaule** — Jäätma Mari (Sutt) Audrust ja Kadaka Liisu (Tamp) Jõeletmest;
4. **Lindude laule** — Jäätma Mari;
5. **Karjapasun ja luik** — Karja Peeter;
6. **Torupill** — Torupilli Jaan (Piht) Mustjalast.

II

7. **Jõul** — laule, kombeid, nalje, mängu. Jõuluorik. Rehepapp.
  - A. **Jõuluõhtu** — jõulu ootel; jõulude tuppatoomine. Mängud: Tiritamm, Pöialöömine, Tedrelaskmine, Rebasepüüdmine.
  - B. **Teine jõulupüha** — külaliste tulek. Mängud: Laevamäng, Lambamäng, Kaelkook, Kiisanoot, Kivinaaber, Kingsepp.
8. **Näär** — kombeid, nalje, mängu. Nääri õö. Mängud: Õnneviskamine, Niidiajamine, Kingsepp, Sepalkäimine, Passinäitamine, Hunt ja kana. Mõistatusi. Hommik: Nääripoiss. Näärinäkid — Kurg, Sokk, Hobune.

III

9. **Pulm** — kombeid, nalje, mängu, tantse. Pulmasari. Laulumänge: Kedrajamäng, Nõelamäng, Võõralmaal, Tütrosimine, Suitsunoot.

Pulmatohter. Vihitlemine.

Tantse: Küküstants, Ristitants, Juut lõikab sindlid, Kihnutants, Karutants, Vananaistelõss, Mustlasepolka, Targarehelune, Teotants.

Noortest esinevad — Ene Truu Tallinnast, Aleksander Puusaar Torist ja Evald Astok Virumaalt.

Külastage Muusikamuuseumi! Muuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, Müürivahe tänaval nr. 12. Muuseum avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kell 12–14. Pääsetäht muuseumi à 10 senti, õpilasile à 5 senti.

Teatage vanu rahvalaulikuid, -pillimehi ja pille aadressil: Muusikamuuseum, Tallinn.

Juhatus.

Kuulus lindude laulik
Aleksander Jürgens,
U.-Vändrast.

Muusikamuuseumi ühing.

V. ringreis.

4. septembrist kuni
18. okt-ni 1934. a.

Muuseumi pidu

Vihula vabatl. tuletõrje ühingu saalis,

laupäeval 15. septembril 1934. a.

==== Eeskava uus. Kõik tegelased esinevad esmakordselt. ====

I. Torupill, kaks viiulit — koosmängus ja teised rahvapillid II. Rahvalaule — Kaske-, Mardi-, karjaste-, pulmalaule jt. III. Lindudelaule — vint, varblane, peoleo, lauluräästas pääsuke, vares, lepalind, lõoke, kuld-nokk jt. IV. Jõululaule ja -mänge — Jonkadi, jonkadi jõulud tulevad; Kiisapütük, Tedrelaskmine, Rebasespüüdmine, Sepalkäimine, Kaelkook jt. V. Näärimänge ja -kombeid — Näärinäkid, Nääripoiss, sokk, kurg, hobune jt.; Kingsepp, Passinäitamine, Hunt ja kana jt. VI. Pulmakombeid ja -nalje — pulmatohter, vihtlemine; VII. Mõis-tatusi — Laut lambaid täis, keraoinas keskel? Suvel lookab, talvel kükitab? jt. VIII. Ringmänge — Nukumäng, Nõelamäng, Tütreaksimine; IX. Rahvatantse — Kükitamistants, Ristitants, Juut lõikab sindleid, Kihnutants, Vananaiste lõss, Targarehealune jt.

Esinevad: Kuulsad pulmapillimehed — Lepiku Mihkel ja Männi Mart, Torist Pärnumaalt; kuulus parmupilli, sikusarve, roopilli ja eesti-kandli mängija Peeter Piiberg Jõeletmest, Harjumaalt ja Rauna Jaan Mustjalast, Saaremaalt; kuulus lindude laulik Aleksander Jürgens U.-Vänd-rast, Pärnumaalt; kuulus setu laulik Anne Vabarn, kellelt üle 100.000 regevärsi rahvalaule üleskirjutatud jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I. Ettekanne — kell 1 päeval õpilastele ja vanadele. Lõunasel ettekandel tutvustatakse kõiki vanu rahvapille. Pääse lõunasele ette-kandele: vanadele üle 60 a. ja õpilastele à 20 senti ning kõikidele teistele à 35 senti. Kehvad õpilased õpetaja ettepanekul ja kehvad üle 60 a. vanad pääsevad lõunasele ettekandele maksuta. Lõunasele ettekandele pääse võimaldatud kõigile.

II. Ettekanne — kell 8,30 õhtul rahvale, lõpuks tantsuga torupilli, viiuli, karjapasuna ja teiste vanade pillide saatel. Soovikorral tutvus-tatakse ka õhtusel ettekandel kõiki vanu rahvapille. Pääse õhtusele ettekandele: I. rida 60 senti, I. istekoht 50 senti, II. istekoht 40 senti, tantsule 25 senti ja õpilastele 20 senti.

Müügil: trükitud, pildiga eeskava à 5 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti.

Pidulisi palutakse ilmuda rahvariideis.

Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvulise ilmumisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: **Muusikamuuseum, Tallinn.**

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igähele, kes kingib muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viiuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Juhatus.

Väljavõtteid ringreisi raamatust

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas, kus seni ainult mõttelend meid viis. See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas. Sest muistsest rõõmust, millest helises kord hiis. Me vaimus tundsim end kaugel aasta-sadu. See ilus õõ ei lase muinasvaral kadu. . .

M. Torn,

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.

Muusikamuuseumi ettekanded lasksid meid vaadata meie mineviku peeglistse ja see nägu, mis sealt meile vastu paistis, oli meile nii armas, nii kodune, hubane ning ihaldav. Seda harmooniat tahaks veel tagasi, mis muuseum tõi, kuid mis vaid oli ja ei ole enam. . .

Tartus, 8. okt. 1932 a.

Juh. Laagus,

linnanõunik, Tartu Maakoolivalitsuse juhataja.

Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leian, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühinguile head edu. Tema töösiht on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33.

Joh. Steinberg,

Saaremaa koolivalitsuse juhataja.

Parim ja südamlük aitäh ainsa tunni eest esiemade ja esisade laulu, muusika ja leelutuste ilmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes väärikselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvuslist omapära.

Haapsalus, 23. X 33.

Kasterbusch,

Lääne Maavalitsuse esimees.

Muusikamuuseumi ettekanded olid üldiselt huvitavad.

24. III 1934 a. **J. Avikson,** Rakvere linnapea.

Tõsine ja südamlük aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33.

E. Peterson,

Tallinna linna poeglaste reaalgümnaasiumi direktori k. t.

Pean selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseiks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunniga, mis pakub Muusikamuuseumi ühingu, omame rohkem, kui mitme tunniga ja mitme aastaga koolis. Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks.

26. sept. 1932. **A. Saukas,** Kehtna algkooli juhataja

Teie poolt korraldatud ettekanded olid väga huvitavad, paiguti otse haaravad ja pakkusid suurt tuge õpetajatele nende töös.

Ed. Littov, Tapa linna algkooli juhataja.

Suurima naudinguga jälgis Sonda algkooli pere Muusikamuuseumi ühingu ettekandeid.

Ühingu eesmärk on õilis: elustada kasvavas põlves ja säilitada tulevastele meie rahva rikkalikku laulu-muusika- ja kombevara.

Toetagem seda!

Sondas, 16. III 34.

Sonda 6. kl. algkooli juhataja

Lätt, õpetaja.

Vihmann.

Veel ei ole katkenud kandlikeeled, mis toovad kuuldavale helisid Eesti muinasvallast. Veel leidub Eesti tütreid ja poegi, kes on rikkad kallivara: muinasvara poolest. Rikkad ja ühtlasi helded on nad — helded ja gama oma vara nendega, kes seda särasilmil ja avakõrvul vastu võtavad. Jäägu kaua kõlisema muinaskandli keele kõla noorte südames, ärgu tumenegu need elavad pildid muinasaegist, mida pakkus meile Muusikamuuseumi ühingu külaskäigul 13. III 1934. a. Jõgeval.

Jõudu ja edu ilusate aadete teostamisel!

Jõgeval, 13. III 1934 a.

J. Stalberg,

Jõgeva 6. kl. algkooli juhataja.

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurima teene omab Muusikamuuseumi ühingu, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva. **P. Kulp,** „Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Kui olevik tunneb ja austab minevikku, siis on ta võimeline looma tulevikku. Sellepärast lubage veel kord kinnitada, et meie, muhulased, teie ettevõtet väga hindame ja selle heale kordaminekule alati kaasa tunneme.

Muhus, 14. oktoobril 1933. a.

M. Vaga,

Muhu H. S. „Tuleviku“ esimees.

Teie rahvusliku eeskava omapära ei jätnud ühtki saalisviibijat külmaks pealtvaatajaks. Üle 600 Põide noore ja vana silma ees avanes korraks linik, mis varjab minevikku olevikust. . . Muistsevarade tutvustamine ja nende säilitamine on parimaks rahvusvaimu kõvendajaks. Täie rahuldustundega lahkuud publiku nimel Muusikamuuseumile ja ta rändtrupile aitäh!

Uuemõisas, 3. okt. 1933 a.

Joh. Kivi,

Põide haridusseltsi esimees.

Muusikamuuseumi külakost rannulastele sai suure kiituse osaliseks. . . Ettekanded algasid täpselt väljakulutatud ajal. Ettekannetega on rahvas väga rahul.

Rannus, 6. okt. 1932 a.

A. Eisen,

Rannu raiooni konstaabel Tartumaal, üle Elva.

Muusikamuuseumi juhatausele, Tallinnas.

Teie poolt 8. märtsil s. a. korraldatud rahvamuusika õhtu viis meid meie esivanemate laulu, muusika ja mängu ilma. See oli ajaloo õppetund, mida võis jälgida huvi ja vaimustusega.

Soovime Teile edasiseks tööks jõudu.

Kõige austusega.

Ambla Vabat. Tulet. Ühingu.

J. Kuulmata

J. Str. . . .

Suurim tänu, olen liigutatud, loodan ja ootan peatset nägemist, et võiks veel kord nautida vana ajaloolist mängu.

Martnas, 24. X 33.

M. Leital, õpetaja.

Ilus! Parimat ei või soovida.

Kärdlas, 22. X 33.

S. Eller, õpetaja.

Ma olen nii liigutatud, et olen keeletu, mul puuduvad sõnad tänuks.

24. X 33.

A. Teenus, õpetaja Martnas.

Teie poolt korraldatud ettekanded olid huviküllased. Neid jälgides jäi mulje, kui elaksime kaasa tüki minevikku, kui tõuseks ellu meie esivanemad oma leelutusiga leekoldel ja manitseks — neid mitte unustada.

Suurim aitäh. Meie ukсед olgu Teile alati avatud.

Lehtses, 7. märtsil 1934 a.

G. Laupa,

Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsirgus, 2. X 32.

E. Kurvits.

Kuulus karjapasuna ja luigepuhuja
Karja Peeter Eesti-Ingerist.

MUUSIKAMUUSEUMI ÜHING

VI. ringreis 10. III. — 2. IV. 35.

ETTEKANDED

Nõmmes, Rahvateatri saalis
pühapäeval, 31. märtsil 1935 a.

Eeskavas: jõul, näär, pulm.

===== Eeskava uus. Kõik tegelased esinevad esmakordselt. =====

I. Torupill, kaks viiulit — koosmängus ja teised rahvapillid. **II. Rahvalaule** — Kaske-, Mardi-, Pulmalaule jt. **III. Lindudelaule** — vint, varblane, vares, peoleo, pääsuke, lepalind, lōoke, kuldnokk jt. **IV. Jõululaule ja -mänge** — Jõuaks, jõuaks jõulud tulla; Jõuluorik; Tedrelaskmine, Rebasespüüdmine, Sepalkäimine, Kaelkook, Laevamäng, Lambamäng jt. **V. Näärimänge ja -kombeid** — Nääripoiss; Näärinäkid; sokk, kurg, hobune jt.; Kingsepp, Passinäitamine, Hunt ja kana jt. **VI. Pulmakombeid ja -nalje** — pulmatohter, vihtlemine. **VII. Mõistatusi** — Suvel lookab, talvel kükitab jt. **VIII. Ringmänge** — Nōelamäng, Võeralmaal jt. **IX. Rahvatantse** — Kükitamistants, Ristitants, Juut lõikab sindleid, Kihnutants, Vananaiste lõss, Targarehealune jt.

Esinevad: Kuulus **Torupilli Jaan**, Mustjalast, Saaremaalt; kuulsad pulmapillimehed — **Männi Mart** ja **Uueda Jüri**, Torist, Pärnumaalt; kuulus karjapasuna ja luige mängija **Karja Peeter** Eestiingerist; kuulus setu laulik **Anne Vabarn**, kellelt üle 100.000 regevärsi rahvalaule üleskirjutatud jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I. Ettekanne — kell 12 päeval õpilastele ja vanadele. Lõunasel ettekandel tutvustatakse kõiki vanu rahvapille. **Pääse lõunasele ettekandele:** vanadele üle 60 a. ja õpilastele à 10 senti. Kehvad õpilased õpetaja ettepanekul ja kehvad vanad pääsevad ettekandele maksuta.

II. Ettekanne — kell 8 õhtul rahvale. **Pääse õhtusele ettekandele:** Kr. 1.00; 0.75; 0.50; 0.40; 0.25 ja õpilastele 20 senti. Pääsetähed eelmüügil „Nõmme Edu“ kaupluses, turuplatsil. Lõpuks TANTS kuni kella 1-ni öösel.

Müügil: trükitud pildiga eeskava à 5 ja 10 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti.

Pidulisi palutakse ümuda võimalikult rahvariideis.

Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvulise ilmumisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: **Muusikamuuseum Tallinn**.

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igaühele, kes kingib muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viiuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Tähelpanuks: Muusikamuuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, sissekäik Mürivahe tn. 12. Muuseum on avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kl. 12—14. Pääsetäht muuseumi maksab à 10 ja 5 senti.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU
Juhatus.

Väljavõtteid ringreisi raamatust.

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas,
Kus seni ainult mõttelend meid viis.
See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas
See muistsest rõõmusest, millest helises kord hiis.
Me vaimus tundisime end kaugel aasta-sadu.
See ilus õõ ei lase muinasvaral kadu . . .

M. Torn,

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.
Tõsine ja südamlük aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33.

E. Peterson,

Tallinna linna poeglase reaalgümnaasiumi direktori k. t.
Muusikamuuseumi ettekanded lasksid meid vaadata meie mineviku peeglist ja see nägu, mis sealte meile vastu paistis, oli meile nii armas, nii kodune, hubane ning ihaldav. Seda harmooniat tahaks veel tagasi, mis muuseum tõi, kuid mis vaid oli ja ei ole enam. . .

Tartus, 8. okt. 1932 a.

Juh. Laagus,

linnanõunik, Tartu Maakoolivalitsuse juhataja.
Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leian, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühinguale head edu. Tema töösiht on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33.

Joh. Steinberg,

Saaremaa koolivalitsuse juhataja.
Parim ja südamlük aitäh ainsa tunni eest esiemade ja esiisade laulu, muusika ja leelutuste ilmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes vääriliselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvuslist omapära.

Haapsalus, 23. X. 33.

Kasterbusch,

Lääne Maavalitsuse esimees.
Muusikamuuseumi ettekanded olid üldiselt huvitavad.

24. III 1934. a.

J. Avikson, Rakvere linnaape.

Putkastes, Martna kihelk. 24 X 33. Muusikamuuseumi ühingu ettekanded rahustasid mind äärmiselt.

Ants Laipman.

Muusikamuuseum ühingu ringreisi tegelased
28. sept. 1933. a. Vigalas olles võivad oma kohta tarvitada Caesari sõnu: „Veni, vidi, vici“...

Vigala põllutöökooli nimel **Art. Siil.**

Peaaegu selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseiks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunniga, mis pakub Muusikamuuseumi ühingu, omame rohkem, kui mitme tunniga ja mitme aastaga koolis. Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks

26. sept. 1932. **A. Saukas,** Kehtna algkooli juhataja

Teie poolt korraldatud ettekanded olid väga huvitavad, paiguti otse haaravad ja pakkusid suurt tuge õpetajatele nende töös.

Ed. Littov, Tapa linna algkooli juhataja.

Suurima naudinguga jälgis Sonda algkooli pere Muusikamuuseumi ühingu ettekandeid.

Ühingu eesmärk on õilis: elustada kasvavas põlves ja säilitada tulevastele meie rahva rikkalikku laulu-muusika- ja kombevara.

Toetagem seda!

Sondas, 16. III 34.

Sonda 6. kl. algkooli juhataja

Lätt, õpetaja.

Vihmann.

Veel ei ole katkenud kandlikeeled, mis toovad kuuldavale helisid Eesti muinasvallast. Veel leidub Eesti tütreid ja poegi, kes on rikkad kallivara: muinasvara poolest. Rikkad ja ühtlasi helded on nad — helded jagama oma vana nendega, kes seda särasilmil ja avakõrvul vastu võtavad. Jäägu kaua kõlisema muinaskandli keele kõla noorte südames, ärgu tumenegu need elavad pildid muinasaegist, mida pakkus melle Muusikamuuseumi ühingu külaskäigul 13. III 1934. a. Jõgeval.

Jõudu ja edu ilusate aadete teostamisel!

Jõgeval, 13. III 1934 a.

J. Stalberg,

Jõgeva 6. kl. algkooli juhataja.

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurima teene omab Muusikamuuseumi ühingu, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva. **P. Kulp,** „Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Kui olevik tunneb ja austab minevikku, siis on ta võimeline looma tulevikku. Sellepärast lubage veel kord kinnitada, et meie, muhulased, teie ettevõtet väga hindame ja selle heale kordaminekule alati kaasa tunneme.

Muhus, 14. oktoobril 1933. a.

M. Vaga,

Muhu H. S. „Tuleviku“ esimees.

Teie rahvusliku eeskava omapära ei jätnud ühtki saalisviibijat külmaks pealtvaatajaks. Üle 600 Põide noore ja vana silma ees avanes korraks linik, mis varjab minevikku olevikust. . . Muistsevarade tutvustamine ja nende säilitamine on parimaks rahvusvaimu kõvendajaks. Täie rahuldustundega lahkunud publiku nimel Muusikamuuseumile ja ta rändtrupile aitäh!

Uuemõisas, 3. okt. 1933 a.

Joh. Kivi,

Põide haridusseltsi esimees.

Muusikamuuseumi külakost rannulastele sai suure kiituse osaliseks. . . Ettekanded algasid täpselt välja kuulutatud ajal. Ettekannetega on rahvas väga rahul.

Rannus, 6. okt. 1932 a.

A. Eisen,

Rannu raiooni konstaabel Tartumaal, üle Elva.

Suurim tänu, olen liigutatud, loodan ja ootan peatset nägemist, et võiks veel kord nautida vana ajaloolist mängu.

Martnas, 24. X. 33.

M. Leital, õpetaja.

Ilus! Parimat ei või soovida.

Kärdlas, 22. X. 33.

S. Eller, õpetaja.

Ma olen nii liigutatud, et olen keeletu, mul puuduvad sõnad tänuks.

24. X 33.

A. Teenus, õpetaja Martnas.

Teie poolt korraldatud ettekanded olid huviküllased. Neid jälgides jäi mulje, kui elaksime kaasa tüki minevikku, kui tõuseks ellu meie esivanemad oma leelutusiga leekodel ja manitseks — neid mitte unustada.

Suurim aitäh. Meie ukseid olgu Teile alati avatud.

Lehtses, 7. märtsil 1934 a.

G. Laupa,

Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsirkus, 2. X 32.

E. Kurvits.

Muusikamuuseumi ühing

TARTU ÜLIKOGU
RAAMATUKOGU

VII ringreis 7. IX — 18. X 35.

Muuseumi pidu.

Tammistu Rahvaraamatukogu Seltsi
saalis, neljapäeval, 19. sept. 1935. a.

Kuulus karjapasuna puhuja
Karja Peeter Eesti-Ingerist.

Eeskavas: jõul, näär, pulm. Eeskava uus. Kõik tegelased esinevad esmakordselt.

I Torupill, kaks viulit — koosmängus ja teised rahvapillid. II Rahvalaule — Kaske-, Mardi-, Pulmalaule jt. III Lindudelaule — vint, varblane, vares, peoleo, pääsuke jt. IV Jõululaule ja -mänge — Jõuaks, jõuaks jõulud tulla; jõluorik; rehepapp; tedrelaskmine, rebasepüüdmine, sepalkäimine jt. V Näärimänge ja -kombeid — Nääripoiss; Näärinäkid; sokk, kurg, hobune jt.; kingsepp, passinäitamine jt. VI Pulmakombeid ja -nalje — pulmatohter, vihtlemine. VII Mõistatusi — Suvel lookab, talvel kükitab jt. VIII Ringmänge — Nõelamäng, Võõralmaal jt. IX Rahvatantse — Kükitamistants, Ristitants, Targarehealune, Teotants jt.

Esinevad: Kuulus Torupilli Jaan, Mustjalast, Saaremaalt; kuulsad pulmapillimehed — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist, Pärnumaalt; kuulus karjapasuna ja luige mängija Karja Peeter, Eesti-Ingerist; kuulus laulik Jäätma Mari, Audrust; laulik Liisu Tamp, Jõeleftmest jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I Ettekanne — kell 1 päeval õpilastele ja vanadele. Pääsetäht lõunasele ettekandele: vanadele üle 60 a. ja õpilastele 20 senti. Kehvad õpilased õpetaja ettepanekul ja kehvad üle 60 a. vanad pääsevad lõunasele ettekandele maksuta.

II Ettekanne — kell 8³⁰ õhtul rahvale. Lõpuks tants torupilli, karjapasuna ja teiste vanade pillide saatel kuni kl. 1³⁰ öösel. Pääse õhtusele ettekandele: Kr. 0.60; 0.50; 0.40; õpilastel 20 senti ja tantsule 25 senti.

Müügil: trükitud pildiga eeskava à 5 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti.

Pidulisi palutakse ilmuda võimalikult rahvariideis.

Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvulise ilmutamisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: Muusikamuuseum Tallinn.

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igähele, kes kingib muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Tähelpanuks:

Muusikamuuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, sissekäik Müütrivahe tän. 12. Muuseum on avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kl. 12—14 Pääsetäht muuseumi maksab à 10 ja 5 senti.

Juhatus.

Väljavõtteid ringreisi raamatust.

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas, kus seni ainult mõttelend meid viis. See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas. Sest muistsest rõõmust, millest helises kord hiis. Me vaimus tundisime end kaugel aasta-sadu. See ilus töö ei lase muinasvaral kadu. . .

M. Torn,

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.

Tõsine ja südamlilik aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33.

E. Peterson,

Tallinna linna poeglaste realgümnaasiumi direktori k. t.

Muusikamuuseumi ettekanded lasksid meid vaadata meie mineviku peeglisse ja see nägu, mis sealt meile vastu paistis, oli meile nii armas, nii kodune, hubane ning ihaldav. Seda harmooniat tahaks veel tagasi, mis muuseumi töö, kuid mis vaid oli ja ei ole enam. . .

Tartus, 8. okt. 1932. a. (allkiri),

linnanõunik, Tartu Maakoolivalitsuse juhataja.

Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leian, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühingule head edu. Tema töösiht on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33.

Joh. Steinberg,

Saaremaa koolivalitsuse juhataja.

Parim ja südamlilik aitäh ainsa tunni eest esiemade ja esisade laulu, muusika ja leelutuste ilmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes väärikselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvalist omapära.

Haapsalus, 23. X 33.

Kasterbusch,

Lääne Maavalitsuse esimees.

Muusikamuuseumi ettekanded olid üldiselt huvitavad.

24. III 1934. a.

J. Avikson,

Rakvere linnapea.

Putkastes, Martna kihelk. 24. X 33. Muusikamuuseumi ühingu ettekanded rahuldasi mind äärmiselt.

Ants Laipman.

Muusikamuuseumi ühingu ringreisi tegelased 28. sept. 1933. a. Vigalas olles võivad oma kohta tarvitada Caesari sõnu: „Veni, vidi, vici“. . .

Vigala põllutöökooli nimel Art. Siil.

Peaaegu selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunniga, mis pakub Muusikamuuseumi ühingu, omame rohkem, kui mitme tunniga ja mitme aastaga koolis. Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks.

26. sept. 1932.

A. Saukas,

Kehtna algkooli juhataja.

Veel ei ole katkenud kandlekeeled, mis toovad kuuldavale helisid Eesti muinasvallast. Veel leidub Eesti tütreid ja poegi, kes on rikkad kallivara, muinasvara, poolest. Rikkad ja tühtlasi helled on nad — helled jagama oma vara nendega, kes seda särasilmil ja avakõrvul vastu võtavad. Jäägu kaua kõlisema muinaskandle keele kõla noorte südames, ärgu tumenegu need elavad pildid muinasaegist, mida pakkus meile Muusikamuuseumi ühingu külaskäigul 13. III 1934. a. Jõgeval.

Jõudu ja edu ilusate aadete teostamisel!

Jõgeval, 13. III 1934. a.

J. Stalberg,

Jõgeva 6. kl. algkooli juhataja.

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurima teene omab Muusikamuuseumi ühingu, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva.

P. Kulp.

„Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Kui olevik tunneb ja austab minevikku, siis on ta võimeline looma tulevikku. Sellepärast lubage veel kord kinnitada, et meie, muhulased, teie ettevõtet väga hindame ja selle heale kordaminekule alati kaasa tunneme.

Muhus, 14. oktoobril 1933. a. M. Vaga,

Muhu H. S. „Tuleviku“ esimees.

Muusikamuuseumi külakost rannulastele sai suure kiituse osaliseks. . . Ettekanded algasid täpselt väljakuulutatud ajal. Ettekannetega on rahvas väga rahul.

Rannus, 6. okt. 1932. a.

A. Eisen,

Rannu rajooni konstaabel Tartumaal, üle Elva,

Ilus! Paremat ei või soovida.

Kärdlas, 22. X 33.

S. Eller,

õpetaja.

Ma olen nii liigutatud, et olen keeletu, mul puuduvad sõnad tänuks.

24. X 33.

A. Tennus,

õpetaja Martnas.

Suurim aitäh. Meie ukсед olgu Teile alati avatud.

Lehtses, 7. märtsil 1934.

G. Laupa,

Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Täiskiilutud saal noori, kes tulnud vaatama ja kuulama Muusikamuuseumi ühingu korraldatud ettekandeid märtsituulise ilmaga kuni 10 klm. kauguselt, viib koju minnes kaasa mälestusi, mida tahetakse hoida kallitena ja elavatena kauaks, kauaks!

Lepasaares, 19. III 35.

Tabina algk. õpetaja (allkiri).

Pole lahkunud üheltki lavaliselt ettekandelt sügava rahuldustundega, kui Muusikamuuseumi poolt korraldatud ettekandelt „Kandles“ 20. III 35. Vaevalt võib näha loomulikumat ja vabamat esinemist laval ka parimategi kunstnikkude poolt, kui muuseumi tegelastelt. Jõudu edaspidiseks.

„Võru Teataja“ toimetus.

Jälgisin intensiivse huviga Muusikamuuseumi ettekandeid Tallinnas. . . Rahvamänge vaadeldes köitsid tähelepanu eriti Nääri-maskid: Nääri-poiss oma algpärase kostümiga, samuti kui Nääri-näkid. Pärnu eit jääb kindlasti kauaks meele oma silmapaistva „pulmatohtri“ kujuga, see tõsine-toretsev kuju.

8. IV 35.

Hanno Kompus (allkiri),

Estonia teatri näitejuht.

Muusikamuuseumi töö on väärt, et seda kõige kiiremas korras filmis jäädvustada igaveseks!

20. III 35.

„Võru Teataja“ toimetaja (allkiri).

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsirkus, 2. X 32.

E. Kurvits.

Muusikamuuseumi ühing

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU

VII ringreis 7. IX — 18. X 35.

Kuulus karjapasuna puhuja
Karja Peeter Eesti-Ingerist.

Muuseumi pidu.

Rasina Haridusseltsi „Koit'u“ saalis,
pühapäeval, 22. sept. 1935. a.

Eeskavas: jõul, näär, pulm. Eeskava uus. Kõik tegelased esinevad esmakordselt.

I Torupill, kaks viulit — koosmängus ja teised rahvapillid. II Rahvalaule — Kaske-, Mardi-, Pulmalaule jt. III Lindudelaule — vint, varblane, vares, peoleo, pääsuke jt. IV Jõululaule ja -mänge — Jõuaks, jõuaks jõulud tulla; jõluorik; rehepapp; tedrelaskmine, rebasepüüdmine, sepalkäimine jt. V Näärimänge ja -kombeid — Nääripoiss; Näärinäkid; sokk, kurg, hobune jt.; kingsepp, passinäitamine jt. VI Pulmakombeid ja -nalje — pulmatohter, vihtlemine. VII Mõistatusi — Suvel lookab, talvel kükitab jt. VIII Ringmänge — Nõelamäng, Võõralmaal jt. IX Rahvatantse — Kükitamistants, Ristitants, Targarehealune, Teotants jt.

Esinevad: Kuulus Torupilli Jaan, Mustjalast, Saaremaalt; kuulsad pulmapillimehed — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist, Pärnumaalt; kuulus karjapasuna ja luige mängija Karja Peeter, Eesti-Ingerist; kuulus laulik Jäätma Mari, Audrust; laulik Liisu Tamp, Jõeleftmest jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I Ettekanne — kell **1** päeval õpilastele ja vanadele. Pääsetäht lõunasele ettekandele: vanadele üle 60 a. ja õpilastele 20 senti. Kehvad õpilased õpetaja ettepanekul ja kehvad üle 60 a. vanad pääsevad lõunasele ettekandele maksuta.

II Ettekanne — kell **8³⁰** õhtul rahvale. Lõpuks tants torupilli, karjapasuna ja teiste vanade pillide saatel kuni kl. **1³⁰** öösel. Pääse õhtusele ettekandele: Kr. 0.75; 0.60; 0.50; 0.40; õpilastel 20 senti ja tantsule 25 senti.

Müügil: trükitud pildiga eeskava à 5 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti.

Pidulisi palutakse ilmuda võimalikult rahvariideis.

Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvilise ilmumisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: **Muusikamuuseum Tallinn.**

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igähele, kes kingib muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viiuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Tähelpanuks:

Muusikamuuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, sissekäik Mütirivahe tän. 12. Muuseum on avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kl. 12—14 Pääsetäht muuseumi maksab à 10 ja 5 senti.

Juhatus.

Väljavõtteid ringreisi raamatust.

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas, Kus seni ainult mõttelend meid viis. See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas Sest muistsest rõõmust, millest helises kord hiis. Me vaimus tundsim end kaugel aasta-sadu. See ilus töö ei lase muinasvaral kadu.

M. Torn,

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.

Tõsine ja südamluk aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33.

E. Peterson,

Tallinna linna poeglaste realgümnaasiumi direktori k. t.

Muusikamuuseumi ettekanded laksid meid vaadata meie mineviku peeglisse ja see nägu, mis sealt meile vastu paistis, oli meile nii armas, nii kodune, hubane ning ihaldav. Seda harmooniat tabaks veel tagasi, mis muuseumi tõi, kuid mis vaid oli ja ei ole enam. . .

Tartus, 8. okt. 1932. a. (allkiri),

linnanõunik, Tartu Maakoolivalitsuse juhataja.

Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leian, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühinguks head edu. Tema töösiht on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33.

Joh. Steinberg,

Saaremaa koolivalitsuse juhataja.

Parim ja südamluk aitäh ainsa tunni eest esiemade ja esilaste laulu, muusika ja leelutuste ilmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes väärikselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvuslist omapära.

Haapsalus, 23. X 33.

Kasterbusch,

Lääne Maavalitsuse esimees.

Muusikamuuseumi ettekanded olid üldiselt huvitavad.

24. III 1934. a.

J. Avikson,

Rakvere linnapea.

Putkastes, Martna kihelk. 24. X 33. Muusikamuuseumi ühingu ettekanded rahuldasi mind hämmiselt.

Ants Laipman.

Muusikamuuseumi ühingu ringreisi tegelased 28. sept. 1933. a. Vigalas olles võivad oma kohta tarvitada Caesari sõnu: „Veni, vidi, vici“ . . .

Vigala põllutöökooli nimel Art. Siil.

Pea selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunniga, mis pakub Muusikamuuseumi ühingu, omame rohkem, kui mitme tunniga ja mitme aastaga koolis. Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks.

26. sept. 1932.

A. Saukas,

Kehtna algkooli juhataja.

Veel ei ole katkenud kandlekeeled, mis toovad kuuldavale helisid Eesti muinasvallast. Veel leidub Eesti tütreid ja poegi, kes on rikkad kallivara, muinasvara, poolest. Rikkad ja tühtlasi helled on nad — helled ja gama oma vara nendega, kes seda särasilmil ja avakõrvul vastu võtavad. Jäägu kaua kõlisesa muinaskandle keele kõla noorte südames, ärgu tumenegu need elavad pildid muinasaegist, mida pakkus meile Muusikamuuseumi ühingu külaskäigul 13. III 1934. a. Jõgeval.

Jõudu ja edu ilusate aadete teostamisel!

Jõgeval, 13. III 1934. a.

J. Stalberg,

Jõgeva 6. kl. algkooli juhataja.

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurima teene omab Muusikamuuseumi ühingu, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva.

P. Kulp.

„Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Kui olevik tunneb ja austab minevikku, siis on ta võimeline looma tuleviku. Sellepärast lubage veel kord kinnitada, et meie, muhulased, teie ettevõtet väga hindame ja selle heale kordaminekule alati kaasa tunneme.

Muhus, 14. oktoobril 1933. a.

M. Vaga,

Muhu H. S. „Tuleviku“ esimees.

Muusikamuuseumi külakost rannulastele sai suure kiituse osaliseks. . . Ettekanded algasid täpselt välja kuulutatud ajal. Ettekannetega on rahvas väga rahul.

Rannus, 6. okt. 1932. a.

A. Eisen,

Rannu rajooni konstaabel Tartumaal, üle Elva.

Ilus! Paremat ei või soovida.

Kärdlas, 22. X 33.

S. Eller,

õpetaja.

Ma olen nii liigutatud, et olen keeletu, mul puuduvad sõnad tänuks.

24. X 33.

A. Tennus,

õpetaja Martnas.

Suurim aitäh. Meie ukseid olgu Telle alati avatud.

Lehtses, 7. märtsil 1934.

G. Laupa,

Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Täiskiilutud saal noori, kes tulnud vaatama ja kuulama Muusikamuuseumi ühingu korraldatud ettekandeid märtsituulise ilmaga kuni 10 km. kauguselt, viib koju minnes kaasa mälestusi, mida tahetakse hoida kallitena ja elavatena kauaks, kauaks!

Lepasaares, 19. III 35.

Tabina algk. õpetaja (allkiri).

Pole lahkunud üheltki lavaliselt ettekandelt sügavama rahuldustundega, kui Muusikamuuseumi poolt korraldatud ettekandelt „Kandles“ 20. III 35. Vaevalt võib näha loomulikumat ja vabamat esinemist laval ka parimategi kunstnikkude poolt, kui muuseumi tegelastel. Jõudu edaspidiseks.

„Võru Teataja“ toimetuse.

Jälgin intensiivse huviga Muusikamuuseumi ettekandeid Tallinnas. . . Rahvamänge vaadeldes kõitsid tähelepanu eriti Nääri-maskid: Nääri-poiss oma algupärase kostümiga, samuti kui Nääri-näkid. Pärnu eit jääb kindlasti kauaks meele oma silmapaistva „pulmatohtri“ kujuga, see tõsine-toretsev kuju.

8. IV 35.

Hanno Kompus (allkiri),

Estonia teatri näitejuht.

Muusikamuuseumi töö on väärt, et seda kõige kiiremas korras filmis jäädvustada igaveseks!

20. III 35.

„Võru Teataja“ toimetaja (allkiri).

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsirkus, 2. X 32.

E. Kurvits.

990

Kuulus karjapasuna puhuja
Karja Peeter Eesti-Ingerist.

Muusikamuuseumi ühing.

VIII ringreis 2. III 24. III 1936. a.

ARHIIVKOGU RAAMATUKOGU

Muuseumi pidu.

Võhma rahvamaja saalis,
pühapäeval, 8. märtsil 1936. a.

Eeskavas: Jõul, näär, pulm. Eeskava uus. Tegelased esinevad esmakordselt.

I Torupill; kaks viulit koosmängus ja teisi rahvapille. II Rahvalaule — Kaske-, Mardi-, Pulmalaule jt. III Lindudelaule — vint, varblane, vares, peoleo, pääsuke jt. IV Jõululaule ja -mänge — Jõuaks, jõuaks jõulud tulla; jõluorik; rehepapp; tedrelaskmine, rebase-püüdmine, sepalkäimine jt. V Näärimänge ja -kombeid — Nääripoiss; Näärinäkid; sokk, kurg, hobune jt.; kingsepp, passinäitamine jt. VI Pulmakombeid ja -nalje — pulmatohter, vihtlemine. VII Mõistatusi — Suvel lookab, talvel kükitab jt. VIII Laulumänge — Nõelamäng, Võõralmaal jt. IX Rahvatantse — Kükitamistants, Ristitants, Targarehealune, Teotants jt.

Esinevad: Kuulus Torupilli Jaan, Mustjalast, Saaremaalt; kuulsad pulmapillimehed — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist, Pärnumaalt; kuulus karjapasuna ja luige mängija Karja Peeter, Eesti-Ingerist; kuulus laulik Jäätma Mari, Audrust; laulik Liisu Tamp, Jõeletmest jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I Ettekanne — kell 1 päeval õpilastele ja vanadele. Pääsetäht lõunasele ettekandele: vanadele üle 60 a. ja õpilastele 20 senti ning kõigil teistel 35 senti. Kehvad õpilased õpetaja ettepanekul ja kehvad üle 60 a. vanad pääsevad lõunasele ettekandele maksuta.

II Ettekanne — kell 8 õhtul rahvale. Lõpuks tants torupilli, karjapasuna ja teiste vanade pillide saatel kuni kella 1 öösel. Pääse õhtusele ettekandele: Kr. 0.75; 0.60; 0.50; 0.40; tantsule 25 senti.

Müügil: trükitud pildiga eeskava à 5 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti.

Pidulisi palutakse ilmuda võimalikult rahvariideis.

Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvulise ilmumisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: Muusikamuuseum Tallinn.

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igapähele, kes kingib või müüb muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viiuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Tähelpanuks: Muusikamuuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, sissekäik Mütürivahe tän. 12. Muuseum on avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kella 12—14. Pääsetäht muuseumi maksab à 10 ja 5 senti.

Juhatus.

Väljavõtteid ringreisi raamatust.

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas, kus seni ainult mõtteleid meid viis. See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas. Sest muistest rõõmust, millest helises kord hiis. Me vaimus tundsim eend kaugel aasta-sadu. See ilus töö ei lase muinasvaral kadu.

M. Torn (allkiri),

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.

Oli väga huvitav kuulata Muusikamuuseumi rahvalaulu ja pillilugude ettekandeid, mis sooritati tõetruult ja mis värskendava puhanguna annavad jälle uut elujõudu meie loomingule rahvamuusika ürglättest.

Tallinn, 12. XII 35.

Prof. Juhan Aavik (allkiri).

Igaühele, kes mitte ainult rahvuselt, vaid südame ja hingega eestlane, pakub Muusikamuuseum unustamatuid elamusi.

9. sept. 1935. a.

Põltsamaa linnapea (allkiri).

Need muistsed jõulud, näärid ja pulmad olid tahat korda ilusamad ja südamlikumad kui nüüdsed, mil kuhjatakse lauad kallite toitudega, kuid vaimutoitu ei pakuta vähematki.

18. sept. 1935. a.

Vara Kodutütarde vanem (allkiri).

Olen uhke, väga uhke, et meie esivanemal nii suur laulude, mängude ja tantsude tagavara on olnud sellel raskel ajal. Nüüd alles õieti taipan, mis oli jõud, mis kandis nad üle 700 a. raskuste ja viletsuste.

28. sept. 1935. a.

Pettai (allkiri),
koolijuhataja Leevis.

Mu õpilasi hüppas vaimustusest püstijalu õhku. Häämeelega oleksin isegi hüppanud lavale maitsema põlist jõulurõõmu õlgedes! . . .

11. X 35.

Salme Leet,
õpetaja (allkiri).

Muusikamuuseumi ettekanded Tallinna linna 21. algkoolis 1935 a. 9. novembril olid väärtuslikud sisult ja huvitavad ettekandelt.

E. Murdmaa (allkiri),
koolijuhataja.

Tõsine ja südamlik aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33.

E. Peterson (allkiri),

Tallinna linna poeglaste realgümnaasiumi direktori k. t.

Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leian, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühinguile head edu. Tema töösiht on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33.

Joh. Steinberg (allkiri),
Saaremaa koolivalitsuse juhataja.

Parim ja südamlik aitäh ainsa tnni eest esiemade ja esiisade laulu, muusika ja leelutuste itmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes vääriiselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvuslist omapära.

Haapsalus, 23. X 33.

Kasterbusch (allkiri),
Lääne Maavalitsuse esimees.

Muusikamuuseumi ettekanded olid üldiselt huvitavad.

24. III 1934. a.

J. Avikson (allkiri),
Rakvere linnapea.

Putkastes, Martna kihelk. 24. X 33. Muusikamuuseumi ühingu ettekanded rahustasid mind äärmiselt.

Ants Laipman (allkiri),
kunstnik.

Pean selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunni, mis pakub Muusikamuuseumi ühingu, omame rohkem, kui mitme tunni ja mitme aastaga koolis. Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks.

26. sept. 1932.

A. Saukas (allkiri),
Kehtna algkooli juhataja.

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurima teene omab Muusikamuuseumi ühingu, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva.

P. Kulp (allkiri),
„Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Suurim aitäh. Meie ukсед olgu Teile alati avatud.

Lehtes, 7. märtsil 1934.

G. Laupa,

Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Täiskiilutud saal noori, kes tulnud vaatama ja kuulama Muusikamuuseumi ühingu korraldatud ettekandeid märtsikuulise ilmaga kuni 10 klm. kauguselt, viib koju minnes kaasa mälestusi, mida tahetakse hoida kallitena ja elavatena kauaks, kauaks!

Lepasaares, 19. III 35.

Tabina algk. õpetaja (allkiri).

Pole lahkunud üheltki lavaliselt ettekandelt sügavama rahuldustundega, kui Muusikamuuseumi poolt korraldatud ettekandelt „Kandles“ 20. III 35. Vaevalt võib näha loomulikumat ja vabamat esinemist laval ka parimategi kunstnikkude poolt, kui muuseumi tegelastel. Jõudu edaspidiseks.

„Võru Teataja“ toimetuse.

Jälgisin intensiivse huviga Muusikamuuseumi ettekandeid Tallinnas. . . Rahvamänge vaadeldes kõitsid tähelepanu eriti Nääri-maskid: Nääri-poiss oma algupärase kostümiga, samuti kui Nääri-näkid. Pärnu eit jääb kindlasti kauaks meele oma silmapaistva „pulmatohtri“ kujuga, see tõsine-toretsev kuju.

8. IV 35.

Hanno Kompus (allkiri),
Estonia teatri näitejuht.

Muusikamuuseumi töö on väärt, et seda kõige kiiremas korras filmis jäädvustada igaveseks!

20. III 35.

„Võru Teataja“ toimetaja (allkiri).

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsirus, 2. X 32.

E. Kurvits (allkiri).

ARH PT-990

Muusikamuuseumi ühing.

VIII ringreis 2. III — 24. III 1936. a.

Muuseumi pidu.

Võhma rahvamaja saalis,
pühapäeval, 8. märtsil 1936. a.

Kuulus karjapasuna puhuja
Karja Peeter Eesti-Ingerist.

Eeskavas: Jõul, näär, pulm. Eeskava uus. Tegelased esinevad esmakordselt.

I Torupill; kaks viiulit koosmängus ja teisi rahvapille. II Rahvalaule — Kaske-, Mardi-, Pulmalaule jt. III Lindudelaule — vint, varblane, vares, peoleo, pääsuke jt. IV Jõululaule ja -mänge — Jõuaks, jõuaks jõulud tulla; jõluorik; rehepapp; tedrelaskmine, rebasepüüdmine, sepalkäimine jt. V Näärimänge ja -kombeid — Nääripoiss; Näärinäkid; sokk, kurg, hobune jt.; kingsepp, passinäitamine jt. VI Pulmakombeid ja -nalje — pulmatohter, vihtlemine. VII Mõistatusi — Suvel lookab, talvel kükitab jt. VIII Laulumänge — Nõelamäng, Võõralmaal jt. IX Rahvatantse — Kükitamistants, Ristitants, Targarehealune, Teotants jt.

Esinevad: Kuulus Torupilli Jaan, Mustjalast, Saaremaalt; kuulsad pulmapillimehed — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist, Pärnumaalt; kuulus karjapasuna ja luige mängija Karja Peeter, Eesti-Ingerist; kuulus laulik Jäätma Mari, Audrust; laulik Liisu Tamp, Jõelehtmest jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I Ettekanne — kell 1 päeval õpilastele ja vanadele. Pääsetäht lõunasele ettekandele: vanadele üle 60 a. ja õpilastele 20 senti ning kõigil teistel 35 senti. Kehvad õpilased õpetaja ettepanekul ja kehvad üle 60 a. vanad pääsevad lõunasele ettekandele maksuta.

II Ettekanne — kell 8 õhtul rahvale. Lõpuks tants torupilli, karjapasuna ja teiste vanade pillide saatel kuni kella 1 öösel. Pääse õhtusele ettekandele: Kr. 0.75; 0.60; 0.50; 0.40; tantsule 25 senti.

Müügil: trükitud pildiga eeskava à 5 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti.

Pidulisi palutakse ilmuda võimalikult rahvariideis.

Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvulise ilmumisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: Muusikamuuseum Tallinn.

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igäühele, kes kingib või müüb muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viiuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Tähelpanuks: Muusikamuuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, sissekäik Müürivahe tän. 12. Muuseum on avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kella 12—14. Pääsetäht muuseumi maksab à 10 ja 5senti.

Juhatus.

Väljavõtteid ringreisi raamatust.

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas, Kus seni ainult mõttelend meid viis. See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas Sest muistsest rõõmust, millest helises kord hiis. Me vaimus tundsi end kaugel aasta-sadu. See ilus töö ei lase muinasvaral kadu. . .

M. Torn (allkiri).

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.

Oli väga huvitav kuulata Muusikamuuseumi rahvalaulu ja pillilugude ettekandeid, mis sooritati tõetruult ja mis värskendava puhanguna annavad jälle uut elujõudu meie loomingle rahvamuusika ürglättest. . .

Tallinn, 12. XII 35. Prof. Juhana Aavik (allkiri).

Igatühele, kes mitte ainult rahvuselt, vaid südame ja hingega eestlane, pakub Muusikamuuseum unustamatuid elamusi.

9. sept. 1935. a. Põltsamaa linnapea (allkiri).

Need muistsed jõulud, näärud ja pulmad olid tuhat korda ilusamad ja südamlikumad kui nüüdsed, mil kuhjatakse laud kallite toitudega, kuid vaimutoitu ei pakuta vähemati. . .

18. sept. 1935. a. Vara Kodutütarde vanem (allkiri).

Olen uhke, väga uhke, et meie esivanemaid nii suur laulude, mängude ja tantsude tagavara on olnud sellel raskel ajal. Nüüd alles õieti taipan, mis oli jõud, mis kandis nad üle 700 a. raskuste ja viletsuste.

28. sept. 1935. a. Pettai (allkiri), koolijuhataja Leevis.

Mu õpilasi hüppas vaimustusest püstijalu õhku. Häameelega oleksin isegi hüpanud lavale maitsema põlist jõulurõõmu õlgedes! . . .

11. X 35. Salme Leet, õpetaja (allkiri).

Muusikamuuseumi ettekanded Tallinna linna 21. algkoolis 1935 a. 9. novembril olid väärtuslikud sisult ja huvitavad ettekandelt.

E. Murdmaa (allkiri), koolijuhataja.

Tõsine ja südamlik aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33. E. Peterson (allkiri), Tallinna linna poeglaste realgümnaasiumi direktori k. t.

Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leiain, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühingule head edu. Tema töösüht on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33. Joh. Steinberg (allkiri), Saaremaa koolivalitsuse juhataja.

Parim ja südamlik aitäh ainsa tnni eest esiemade ja esiisade laulu, muusika ja leelutuste rmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes väärikselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvuslist omapära.

Haapsalus, 23. X 33. Kasterbusch (allkiri), Lääne Maavalitsuse esimees.

Muusikamuuseumi ettekanded olid üldiselt huvitavad.

24. III 1934. a. J. Avikson (allkiri), Rakvere linnapea.

Putkastes, Martna kihelk. 24. X 33. Muusikamuuseumi ühingu ettekanded rahustasid mind äärmiselt.

Ants Laipman (allkiri), kunstnik.

Pea selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseiks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunni, mis pakub Muusikamuuseumi ühingu, omame rohkem, kui mitme tunni ja mitme aastaga koolis. Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks.

26. sept. 1932. A. Saukas (allkiri), Kehtna algkooli juhataja.

Tartu Ülikooli Raamatukogu ARHIIVKOGU

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurima teene omab Muusikamuuseumi ühing, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva. P. Kulp (allkiri), „Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Suurim aitäh. Meie ukсед olgu Teile alati avatud. Lehtes, 7. märtsil 1934. G. Laupa, Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Täiskiilutud saal noori, kes tulnud vaatama ja kuulama Muusikamuuseumi ühingu korraldatud ettekandeid märtsikuulise ilmaga kuni 10 klm. kauguselt, viib koju minnes kaasa mälestusi, mida tahetakse hoida kallitena ja elavatena kauaks, kauaks!

Lepasaares, 19. III 35. Tabina algk. õpetaja (allkiri).

Põle lahkunud üheltki lavaliselt ettekandelt sügava rahuldustundega, kui Muusikamuuseumi poolt korraldatud ettekandelt „Kandle“ 20. III 35. Vaevalt võib näha loomulikumat ja vabamat esinemist laval ka parimategi kunstnikude poolt, kui muuseumi tegelastelt. Jõudu edaspidiseks.

„Võru Teataja“ toimetus.

Jälgisin intensiivse huviga Muusikamuuseumi ettekandeid Tallinnas. . . Rahvamänge vaadeldes kõitsid tähelepanu eriti Nääri-maskid: Nääri-poiss oma algupärase kostümiga, samuti kui Nääri-näkid. Pärnu eit jääb kindlasti kauaks meele oma silmapaistva „pulmatohtri“ kujuga, see tõsine-toretsev kuju.

8. IV 35. Hanno Kompus (allkiri), Estonia teatri näitejuht.

Muusikamuuseumi töö on väärt, et seda kõige kiiremas korras filmis jäädvustada igaveseks!

20. III 35. „Võru Teataja“ toimetaja (allkiri).

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsürgus, 2. X 32. E. Kurvits (allkiri).

Männi Mart ja Uueda Jüri Torist — viiulite koosmängus.

Muusikamuuseumi ühing.

IX ringreis 17. sept. kuni 30. okt. 1936. a.

== Muuseumi pidu. ==

Eeskavas: Jõul, näär, pulm.
Esineb valitud tegelaskond, kelle
pillilood ja laulud heliplaatidele
ülesvõetud valitsuse toetusel.

Malvaste algkooli saalis,
esmaspäeval, 19. oktoobril
1936. a.

I. Torupill; kaks viiulit koosmängus ja teisi rahvapille. II. Rahvalaule — Kaske-, Mardi-, Pulmalaule jt. III. Lindudelaule — vint, varblane, vares, peoleo, pääsuke jt. IV. Jõululaule ja -mänge — Jõuaks, jõuaks jõulud tulla; jõuluorik; rehepapp; tedrelaskmine, rebasepüüdmine, sepalkäimine jt. V. Näärimänge ja -kombeid — Nääripoiss; Näärinäkid; sokk, kurg, hobune jt.; kingsepp, passinäitamine jt. VI. Pulmakombeid ja -nalje — pulmatohter, vihtlemine. VII. Mõistatusi. VIII. Laulumänge — Nõelamäng, Võõralmaal jt. IX. Rahvatantse — Kükitamistants, Ristitants, Targarehealune, Teotants jt.

Esinevad: Kuulus Torupilli Jaan, Mustjalast, Saaremaalt; kuulsad pulmapillimehed — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist, Pärnumaalt; kuulus karjapasuna ja luige mängija Karja Peeter, Virumaalt; kuulus laulik Jäätma Mari, Audrust; laulik Liisu Tamp, Jõelettmest jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I Ettekanne — kell **1** päeval õpilastele ja vanadele. Pääsetäht lõunasele ettekandele: vanadele üle 60 a. ja õpilastele — 20 senti. Kehvad, abisaajad õpilased ja kehvad vanad pääsevad ettekandele tasuta.

II Ettekanne — kell **7** õhtul rahvale. Pääsetäht õhtusele ettekandele: I istek. 60 s.; II istek. 50 s.; III istek. 40 s. Lõpuks tants torupilli, karjapasuna ja teiste vanade pillide saatel kuni kella **12** öösel. Pääsetäht tantsule 25 senti.

Müügil: trükitud pildiga eeskava à 5 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti. Pidulisi palutakse ilmuda võimalikult rahvariideis. Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvulise ilmumisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: Muusikamuuseum Tallinn.

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igatühele, kes kingib või müüb muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Tähelpanuks: Muusikamuuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, sissekäik Müüriavahe tän. 12. Muuseum on avatud: pühapäeval, teispäeval ja neljapäeval kella 12–14. Pääsetäht muuseumi maksab à 10 ja 5 senti.

TARTU ÜKIKOOLI
RAAMATUJUHATUS.

Väljavõtteid ringreisi raamatust.

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas, kus seni ainult mõttelend meid viis. See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas. Sest muistsest rõõmust, millest helises kord hiis. Me vaimus tundisime end kaugel aasta-sadu. See ilus töö ei lase muinasvaral kadu. . .

M. Torn (allkiri),

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.

Oli väga huvitav kuulata Muusikamuuseumi rahvalaulu ja pillilugude ettekandeid, mis sooritati tõetruult ja mis värskendava puhanguna annavad jälle uut elujõudu meie loomingule rahvamuusika ürglättest. . .

Tallinn, 12. XII 35. Prof. **Juhan Aavik** (allkiri).

Igaühele, kes mitte ainult rahvuselt, vaid südame ja hingega eestlane, pakub Muusikamuuseum unustamatuid elamusi.

9. sept. 1935. a. Põltsamaa linnapea (allkiri).

Parim ja südamlilik aitäh ainsa tunni eest esiemade ja esiisade laulu, muusika ja leelutuste ilmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes vääriliselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvuslist omapära.

Haapsalus, 23. X 33. **Kasterbusch** (allkiri),
Lääne Maavalitsuse esimees.

Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leiän, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühingule head edu. Tema töösit on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33. **Joh. Steinberg** (allkiri),
Saaremaa koolivalitsuse juhataja.

Tõsine ja südamlilik aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33. **E. Peterson** (allkiri),

Tallinna linna poeglaste realgümnaasiumi direktori k. t.

Putkastes, Martna kihelk. 24. X 33. Muusikamuuseumi ühingu ettekanded rahustasid mind äärmiselt.

Ants Laipman (allkiri),
kunstnik.

Peaaegu selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunniga, mis pakub Muusikamuuseumi ühing, omame rohkem, kui mitme tunniga ja mitme aastaga koolis. Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks.

26. sept. 1932. **A. Saukas** (allkiri),
Kehtna algkooli juhataja.

Need muistsed jõulud, näärid ja pulmad olid tuhat korda ilusamad ja südamlikumad kui nüüdsed, mil kuhjatakse laud kalliste toitudega, kuid vaimutoitu ei pakuta vähematki. . .

18. sept. 1935. a. Vara Kodutütarde vanem (allkiri).

Olen uhke, väga uhke, et meie esivanemal nii suur laulude, mängude ja tantsude tagavara on olnud sellel raskel ajal. Nüüd alles õieti taipan, mis oli jõud, mis kandis nad üle 700 a. raskuste ja viletsuste.

28. sept. 1935. a. **Pettai** (allkiri),
koolijuhataja Leevis.

Mu õpilasi hüppas vaimustusest püstjalu õhku. Häämeelega oleksin isegi hüpanud lavale maitsma põlist jõulurõõmu õlgedes! . . .

11. X 35. **Salme Leet**, õpetaja (allkiri).

Algupärane. Huvitav. Vaimustav. Tuleb tahtmatult meelde lause: Morituri te salutant. Tuhat tänu vana-dele. . .

Hageris, 6. III 36. **Arn. Oja** (allkiri),
Hageri algk. ja täiendusk. juh.
Hageri Har. seltsi esimees.

Vanaks me vist ei läheks iialgi, kui sagedamini näeksime Muusikamuuseumi vaimukitkestavaid ettekandeid nende vana-noorte tegelaste poolt.

Olustveres, 9. märtsil 1936. a. Olustvere vallasekretär (allkiri).

Märjamaa algkooli pere poolt südamlilik tänu Muusikamuuseumi ühingule üllilõbusate ja hoogsate ettekannete eest. Vanad kombed — kenad kombed.

18. III 36. **J. Piliste** (allkiri),
Märjamaa algkooli juhataja.

Hoogsalt ettekantud laulud ja mängud, eriti aga vanade kommete elustamine valmistasid noortele kaitseväljastele tõsist naudingut ja jätsid korraldatud õhtust väga head mälestused. . . .

26. III 36. **H. Kaasik** kpt. (allkiri),
Tallinna Garnisoni Sõduritekodu vanem.

Pillimehed Mäni-Mart ja Uueda-Jüri olid päris virtuoosid oma ea kohta, ka Karja-Peeter võitis poolehoidu just oma energiaga. Kõiki trumpas aga üle eriti linnulaulude imiteerimisega Jäätma-Mari. . . .

Heimtalil, 14. III 36. **J. Merilai** (allkiri),
Heimtali algkooli juhataja.

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurina teene omab Muusikamuuseumi ühing, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva. **P. Kulp** (allkiri),
„Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Pole lahkunud üheltki lavaliselt ettekandelt sügava rahuldustundega, kui Muusikamuuseumi poolt korraldatud ettekandelt „Kandles“ 20. III 35. Vaevalt võib näha loomulikumat ja vabamat esinemist laval ka parimategi kunstnikkude poolt, kui muuseumi tegelastelt. Jõudu edaspidiseks.

„Võru Teataja“ toimetuse.

Jälgisin intensiivse huviga Muusikamuuseumi ettekandeid Tallinnas. . . . Rahvamänge vaadeldes kõitsid tähelepanu eriti Nääri-maskid: Nääri-poiss oma algupärase kostümiga, samuti kui Nääri-Näkid. Pärnu eit jääb kindlasti kauaks meele oma silmapaistva „pulmatohtri“ kujuga, see tõsine-toretsev kuju.

8. IV 35. **Hanno Kompus** (allkiri),
Estonia teatri näitejuht.

Muusikamuuseumi töö on väärt, et seda kõige kiiremas korras filmis jäävustada igaveseks!

20. III 35. „Võru Teataja“ toimetaja (allkiri).

Suurim aitäh. Meie ukseid olgu Teile alati avatud.
Lehtses, 7. märtsil 1934. **G. Laupa**,

Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsirus, 2. X 32. **E. Kurvits** (allkiri).

Männi Mart ja Uueda Jüri Torist — viulite
koosmängus.

Muusikamuuseumi ühing.

IX ringreis 17. sept. kuni 30. okt. 1936. a.

== Muuseumi pidu. ==

Eeskavas: Jõul, näär, pulm.
Esineb valitud tegelaskond, kelle
pillilood ja laulud heliplaatidele
ülesvõetud valitsuse toetusel.

Voose Vab. Tul. Ühingu saalis,
laupäeval, 19. septembril
1936. a.

I. Torupill; kaks viulit koosmängus ja teisi rahvapille. II. Rahvalaule — Kaske-, Mardi-, Pulmalaule jt. III. Lindudelaule — vint, varblane, vares, peoleo, pääsuke jt. IV. Jõululaule ja -mänge — Jõuaks, jõuaks jõulud tulla; jõluorik; rehepapp; tedrelaskmine, rebasepüüdmine, sepalkäimine jt. V. Näärimänge ja -kombeid — Nääripoiss; Näärinäkid; sokk, kurg, hobune jt.; kingsepp, passinäitamine jt. VI. Pulmakombeid ja -nalje — pulmatohter, vihtlemine. VII. Mõistatusi. VIII. Laulumänge — Nõelamäng, Võõralmaal jt. IX. Rahvatantse — Kükitamistants, Ristitants, Targarehealune, Teotants jt.

Esinevad: Kuulus Torupilli Jaan, Mustjalast, Saaremaalt; kuulsad pulmapillimehed — Männi Mart ja Uueda Jüri, Torist, Pärnumaalt; kuulus karjapasuna ja luige mängija Karja Peeter, Virumaalt; kuulus laulik Jäätma Mari, Audrust; laulik Liisu Tamp, Jõelehtmest jt. Noored mängijad ja tantsijad.

I Ettekanne — kell **1** päeval õpilastele ja vanadele. Pääsetäht lõunasele ettekandele: vanadele üle 60 a. ja õpilastele — 20 senti. Kehvad, abisaajad õpilased ja kehvad vanad pääsevad ettekandele tasuta.

II Ettekanne — kell **8³⁰** õhtul rahvale. Pääsetäht õhtusele ettekandele: I istek. 75 s.; II istek. 60 s.; III istek. 50 s.; IV istek. 40 s. Lõpuks tants torupilli, karjapasuna ja teiste vanade pillide saatel kuni kella **1** öösel. Pääsetäht tantsule 25 senti.

Müügil: trükitud pildiga eeskava à 5 senti ja postkaardid tegelastest à 5 ja 12 senti. Pidulisi palutakse ilmuda võimalikult rahvariideis. Ükski seltskonnaliige, õpilane ja vana ärgu jätku ettekannetele tulemata, sest need ei kordu siin enam. Austage meie vanu laulikuid ja pillimehi oma rohkearvulise ilmumisega. Teatage vanu laulikuid ja pillimehi — aadressil: **Muusikamuuseum Tallinn.**

Hinnata pääs pidule — a) vanadele, kes oskavad vanu laule, pillitükke või rahvatantse ja b) igatühele, kes kingib või müüb muuseumile vana pilli — karjapasuna, sikusarve, vilepilli, parmupilli, viuli, kandli, mollpilli või torupilli.

Tähelpanuks: Muusikamuuseum asub Tallinnas, Konservatooriumi majas, sissekäik Müürivahe tän. 12. Muuseum on avatud: pühapäeval, teisipäeval ja neljapäeval kella 12–14. Pääsetäht muuseumi maksab à 10 ja 5 senti.

Juhatus.

Väljavõtteid ringreisi raamatust.

Muusikamuuseumi rändtrupile.

Piirsalus, 25. okt. 1933.

Kui unenäos, kõik äkki leidsime end muinasvallas, Kus seni ainult mõttelend meid viis.
See õhtu ilus meeled kõigil üle kallas
Sest muistsest röömust, millest helises kord hiis.
Me vaimus tundisime end kaugel aasta-sadu.
See ilus töö ei lase muinasvaral kadu. . .

M. Torn (allkiri),

Piirsalu Haridusseltsi „Edu“ esimees ja algkooli juhataja.

Oli väga huvitav kuulata Muusikamuuseumi rahvalaulu ja pillilugude ettekandeid, mis sooritati tõetruult ja mis värskendava puhanguna annavad jälle uut elujõudu meie loomingule rahvamuusika ürglättest. . .

Tallinn, 12. XII 35.

Prof. Juhan Aavik (allkiri).

Igaühele, kes mitte ainult rahvuselt, vaid südame ja hingega eestlane, pakub Muusikamuuseum unustamatuid elamusid.

9. sept. 1935. a. Põltsamaa linnapea (allkiri).

Parim ja südamlilik aitäh ainsa tunni eest esiemade ja esiisade laulu, muusika ja leelutuste ilmas! Haapsalu noorte südamesse jääb hõõguma elav säde Eesti muinasajast ja elust — loodame, et see pandib ja tagab, et noortest sirgub uus põlv, kes vääriliselt alati hindab esivanemate laulu ja mängu, hoides alles Eesti rahvuslist omapära.

Haapsalus, 23. X 33.

Kasterbusch (allkiri),

Lääne Maavalitsuse esimees.

Olen rändtrupi esinemisega väga rahule jäänud ja leian, et seda tuleks korrata iga aasta. Soovin ühingule head edu. Tema töösit on õilis.

Kuressaares, 6. 10. 33. **Joh. Steinberg** (allkiri),

Saaremaa koolivalitsuse juhataja.

Tõsine ja südamlilik aitäh väga huvitava ja sisurikka ettekande eest!

28. X 33.

E. Peterson (allkiri),

Tallinna linna poeglaste realgümnaasiumi direktori k. t.

Putkastes, Martna kihelk. 24. X 33. Muusikamuuseumi ühingu ettekanded rahustasid mind äärmiselt.

Ants Laipman (allkiri),
kunstnik.

Pean selliseid ettekandeid elavaks ja ainulaadseiks ajalootundeks, mida võiks soovida õpetaja. . . Kahe elava tunniga, mis pakub Muusikamuuseumi ühing, omame rohkem, kui mitme tunniga ja mitme aastaga koolis, Jääks soovida, et selliseid ettekandeid ikka korrataks.

26. sept. 1932.

A. Saukas (allkiri),

Kehtna algkooli juhataja.

Need muistsed jõulud, näärid ja pulmad olid tuhat korda ilusamad ja südamlikumad kui nüüdsed, mil kuhjatakse laud kalliste toitudega, kuid vaimutoitu ei pakuta vähematki. . .

18. sept. 1935. a. Vara Kodutütarde vanem (allkiri).

Olen uhke, väga uhke, et meie esivanemal nii suur laulude, mängude ja tantsude tagavara on olnud sellel raskel ajal. Nüüd alles õieti taipan, mis oli jõud, mis kandis nad üle 700 a. raskuste ja viletsuste.

28. sept. 1935. a.

Pettai (allkiri),

koolijuhataja Leevis.

Mu õpilasi hüppas vaimustusest püstjalu õhku. Häämeelega oleksin isegi hüppanud lavale maitsma põlist jõulurõõmu õlgedes! . . .

11. X 35.

Salme Leet, õpetaja (allkiri).

Algupärane. Huvitav. Vaimustav. Tuleb tahtmatult meelde lause: Morituri te salutant. Tuhat tänu vanadele. . .

Hageris, 6. III 36.

Arn. Oja (allkiri),

Hageri algk. ja täiendusl. juh.

Hageri Har. seltsi esimees.

Vanaks me vist ei läheks iialgi, kui sagedamini näeksime Muusikamuuseumi vaimukütkestavaid ettekandeid nende vana-noorte tegelaste poolt.

Olustveres, 9. märtsil 1936. a. Olustvere vallasekretär (allkiri).

Märjamaa algkooli pere poolt südamlik tänu Muusikamuuseumi ühingule üliõbusate ja hoogsate ettekannete eest. Vanad kombad — kenad kombad.

18. III 36.

J. Piiiste (allkiri),

Märjamaa algkooli juhataja.

Hoogsalt ettekantud laulud ja mängud, eriti aga vana nade kommete elustamine valmistasid noortele kaitseväelastele tõsiselt naudingut ja jätsid korraldatud õhtust väga head mälestused. . . .

26. III 36.

H. Kaasik kpt. (allkiri),

Tallinna Garnisoni Sõduritekodu vanem.

Pillimehed Männi-Mart ja Uueda-Jüri olid päris virtuosid oma ea kohta, ka Karja-Peeter võitis poolehoidu just oma energiaga. Kõiki trumpas aga üle eriti linnulaulude imiteerimisega Jäätma-Mari. . . .

Heimtalil, 14. III 36.

J. Merilai (allkiri),

Heimtali algkooli juhataja.

Iga eestlane peaks olema vaimustatud sellest, mis pole mitte laenatud väljastpoolt, vaid mis on tõeline Eesti omapära. Suurima teene omab Muusikamuuseumi ühing, et ta suudab veel kord silmi ette manada tõelisi Eesti kombeid ja elu.

Narva.

P. Kulp (allkiri),

„Põhja Kodu“ muusikaarvustaja.

Pole lahkunud üheltki lavaliselt ettekandelt sügava rahuldustundega, kui Muusikamuuseumi poolt korraldatud ettekandelt „Kandles“ 20. III 35. Vaevast võib näha loomulikumat ja vabamat esinemist laval ka parimategi kunstnikkude poolt, kui muuseumi tegelastelt. Jõudu edaspidiseks.

„Võru Teataja“ toimetus.

Jälgisin intensiivse huviga Muusikamuuseumi ettekandeid Tallinnas. . . Rahvamänge vaadeldes kõitsid tähelepanu eriti Nääri-maskid: Nääri-poiss oma algupärase kostümiga, samuti kui Nääri-Näkid. Pärnu eit jääb kindlasti kauaks meele oma silmapaistva „pulmatohtri“ kujuga, see tõsine-toretsev kuju.

8. IV 35.

Hanno Kompus (allkiri),

Estonia teatri näitejuht.

Muusikamuuseumi töö on väärt, et seda kõige kiiremas korras filmis jäävustada igaveseks!

20. III 35.

„Võru Teataja“ toimetaja (allkiri).

Suurim aitäh. Meie ukсед olgu Teile alati avatud.

Lehtses, 7. märtsil 1934.

G. Laupa,

Lehtse Vabat. Tulet. Üh. esimees.

Sõitsin 10 kilomeetrit läbi pori ja vihma — kuid ma ei kahetse seda kunagi!

Tsirus, 2. X 32.

E. Kurvits (allkiri).